

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: BR-6T/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6323010071
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Gálová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6323010071.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno samosudkyňou JUDr. Alicou Gálovou, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 23. októbra 2023, takto

rozhodol:

Obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom C., D. XXXX/XX, E. F. XX

je vinný, že

v rodinnom dome v Brezne, na Štúrovej ulici a následne v rodinnom dome v Brezne, časť G., F. XX, od presne nezisteného dňa leta roku 2008 do presne nezisteného dňa leta roku 2019, opakovane spôsobil psychické a fyzické utrpenie svojej vtedajšej manželke H. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom I., J. XXX/XX, toho času bytom K. - L., J. XX, tým, že v lete roku 2008 v Brezne na ul. F. pod vplyvom alkoholu ju prvýkrát fyzicky napadol, pričom ju dva až trikrát kopol, z toho jedenkrát do brucha a to aj napriek tomu, že bola v tom čase tehotná, udieral ju päťami do tváre a popri tom jej nadával, že je cigánka, do narodenia ich syna, v januári 2009, ju ešte jedenkrát fyzicky napadol, pričom ju udieral päťami a približne v marci 2009 sa jeho agresia začala stupňovať, pod vplyvom alkoholu jej pravidelne vulgárne nadával a kričal na ňu, približne štyrikrát do týždňa ju fyzicky napádal fackami alebo kopmi, v jednom prípade ju ťahal za vlasy, udieral jej hlavu o stôl, oblieval ju pivom, vyhadzoval ju z domu, bral jej peniaze a rozpredával veci zo spoločnej domácnosti, čím u nej vyvolával stres z obavy, čo sa stane, keď príde domov a postupne sa takto správal aj keď nebol pod vplyvom alkoholu, čo

vyústilo, že v lete 2019 od neho aj s ich spoločnými maloletými deťmi A. B. nar. XX.XX.XXXX, D. B. nar. XX.XX.XXXX a M. B. nar. XX.XX.XXXX odišla

teda

blízkej osobe spôsobil fyzické a psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu a iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie a čin spáchal závažnejším spôsobom konania po dlhší čas,

čím spáchal

zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák., s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák.

za to sa odsudzuje

Podľa § 208 ods. 3, § 42 ods. 1, § 41 ods. 1, 2, § 38 ods. 2, § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3, 5 (tri a pol) roka nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. ruší sa trestný rozkaz Okresného súdu Brezno č.k. 6T/93/2022 zo dňa 02.11.2022 vo výroku o treste, ako aj všetky výroky na to nadväzujúce.

o d ť o v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Brezno podal dňa 23.03.2023 obžalobu na vtedy obvineného A. B. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku s tým rozdielom, že v konaní nebolo preukázané, že správanie obžalovaného vyústilo do hospitalizácie poškodenej v lete v roku 2019.

Sudkyňa vo veci prvý krát vytýčila termín hlavného pojednávania na deň 22. 06. 2023. Obžalovaný napriek riadne vykázanému doručeniu sa na hlavné pojednávanie nedostavil ani svoju neúčast' neospravedlnil. Následne súd zistil vo veci Okresného súdu Brezno, sp. zn. 6T/93/2022, že obžalovaný nenastúpil v tejto veci ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, a že z toho dôvodu, bolo nariadené dodanie odsúdeného do ústavnej liečby. Následne súd vo veci vydal príkaz na zatknutie obvineného, a keďže bol obvinený dodaný do ústavnej protialkoholickkej liečby, sudkyňa pre prípravné konanie prepustila obvineného zo zatknutia na slobodu. Súd následne vytýčil termín hlavného pojednávania na deň 18. 09. 2023, pričom obvineného dal predviesť políciou z psychiatrickej nemocnice v Kremnici, kde obvinený vykonáva ústavnú liečbu.

Obžalovaný na hlavnom pojednávani neurobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 Tr. poriadku. Ďalej na svoju obranu uviedol, že nie všetky skutočnosti, ktoré sú uvedené v obžalobe, sú pravdivé, aj keď sa v prípravnom konaní ku spáchaniu skutku priznal. S poškodenou začali žiť asi dva roky pred narodením ich prvého syna. Čo sa týka roku 2008, keď bola poškodená tehotná, tak nie je pravdou, že by ju kopol do brucha. Priznal však, že poškodená dostávala od neho facky, väčšinou keď bol pod vplyvom alkoholu. Niečo sa mu nepáčilo, tak poškodenej tresol. Popiera však, že by ju udieral pästami do tváre. Ďalej priznal, že jej vulgárne nadával, nadával jej, že je cigánka, a to hlavne vtedy, keď vznikol konflikt v domácnosti, napríklad, keď nebola zaplatená električka. Obžalovaný prišiel z práce, mal vypité, zistil nejaké problémy v domácnosti a dal poškodenej facku, stávalo sa to aj štyrikrát za týždeň. Čo sa týka ďalších vecí, ktoré mal robiť poškodenej, nie je pravdou, že by ju ťahal za vlasy, oblieval pivom. Napríklad, ak sa pohádali, poškodená mu niečo vyčítala, tak jej povedal, že ak sa jej nepáči môže odísť. Málokedy sa stalo, že by sa takto správal voči poškodenej ak nebol pod vplyvom alkoholu. To jeho agresívne správanie súviselo s tým, že sa snažil zarobiť peniaze, chcel aby bola domácnosť riadne vedená, aby boli zaplatené účty, ale poškodená to neurobila a v dôsledku toho obžalovaný vybuchol. Tak isto nevie, že by sa niečo rozpredávalo z domácnosti, že by poškodená dávala veci do záložne ak aj, tak svoje zlato. Poškodená nikde nepracovala, peniaze do domácnosti nosil len obžalovaný, pričom väčšinou chodil na brigády a nemal stály príjem. Zarobil mesačne tak 400,- Eur, niekedy doniesol aj viac. Bývali v rodinnom dome po otcovi, pričom obžalovaný pil pivo každý deň a po robote vypil aj niečo tvrdé. Obžalovaný nevidel svoje maloleté deti od vtedy, ako odišli zo spoločnej domácnosti spolu s poškodenou, nakoľko mu to poškodená nedovolila, zároveň ani neplatí výživné na maloleté deti. Naposledy bol zamestnaný vo februári 2023 a potom začal popíjať, momentálne vykonáva protialkoholické liečenie, chce v ňom pokračovať a verí, že ak ho absolvuje, tak sa situácia zlepší.

Okrem výsluchu obžalovaného, súd na hlavnom pojednávaní vypočul svedkyňu poškodenú H. B., ďalej svedka maloletého A. B. – syna obžalovaného a poškodenej, N. C. – sestru poškodenej, znalkyňu z odvetvia psychológie Mgr. Janu Messerschmidtovú, prečítal výpovede svedkov maloletého D.

B., O. F. a K. K., vzhľadom na rozpory vo výpovediach aj výpoveď obžalovaného z prípravného konania, ďalej znalecké posudky znalca z odvetvia psychiatrie ohľadne obžalovaného a poškodenej, ako aj ďalšie listinné dôkazy vzťahujúce sa na vec a osobu obžalovaného, pričom zistil nasledujúci skutkový stav:

Svedkyňa poškodená H. B., bývala manželka obžalovaného na hlavnom pojednávaní uviedla, že prvý konflikt s obžalovaným nastal v roku 2008, keď bola tehotná s ich prvým synom. Vtedy ju obžalovaný u jeho matky pod vplyvom alkoholu napadol tak, že ju kopol do brucha, a to napriek tomu, že bola tehotná a udrel ju päťou do tváre. Po narodení prvého syna a potom aj po narodení druhého syna, bol neustále problém s tým, že obžalovaný požíval alkohol. Po vplyvnom alkohole bol agresívny, často ju fyzicky napádal, čo videli aj maloleté deti, vulgárne jej nadával, nadával jej do cigánok. V dome často neboli peniaze, lebo ich prepil, z toho dôvodu poškodená chodila po susedoch, aby jej pomohli a pomáhala jej aj jej rodina. Napriek tomu, mala s obžalovaným tri deti, nakoľko si stále myslela, že sa obžalovaný nejakým spôsobom zmení. V podstate sa hanbila odísť od obžalovaného, pretože ako by to vyzeralo, že cigánka si zobrala bieleho a teraz zostane sama s tromi deťmi. Po dlhšej dobe bolo správanie obžalovaného voči nej neznesiteľné. Vždy keď poškodená mala predstavu o tom, že by mohol mať obžalovaný peniaze, napríklad keď boli prídavky na deti, tak sa už strachovala, čo sa bude diať, keď príde obžalovaný domov pod vplyvom alkoholu. Obžalovaný poškodenú bil a dostala toľko podľa toho, ako bol pod vplyvom alkoholu. Keby nebolo jej rodiny, nakoľko neboli peniaze v rodine, nemali by deti ani na topánky. O všetkom vedeli aj susedia, videli, že keď bola na materskej chodila vykladať tovar do Tesca a obžalovaný sedel doma. Poškodená nikdy nebola na ošetrovaní, ale veľakrát volala na políciu, ale nič z toho nebolo. Nikdy nepodávala trestné oznámenie, snažila sa skôr, aby sa dal obžalovaný liečiť. Bola presvedčená, že zo strany obžalovaného ide len o manželské problémy. Hlavným dôvodom, prečo podala trestné oznámenie, bola jej hospitalizácia v roku 2019, keď začala krváčať, ležala na JISke. Zo strany lekárov jej bolo povedané, že to bude možno zo stresu alebo zlej stravy, ktorú mala.

Z výsluchu svedka maloletého A. B., syna obžalovaného a poškodenej, ktorý mal v čase výsluchu 14 rokov súd zistil, že v čase, keď odišli od otca, mal 10 rokov. Pamätá si, že keď otec pil, tak bil mamu. Bil ju dlaňou po tvári, po tele, či aj päťou, to nevie. Niekedy sa stávalo, že ušli z domu preč vonku, keď otec pil a bol doma krik. Jeho a súrodencov však otec nikdy nebil.

Z výsluchu svedkyne N. C., sestry poškodenej súd zistil, že ohľadne spolužitia jej sestry a obžalovaného niečo zistila sama a niečo jej rozprávala jej sestra. Obžalovaný podľa nej požíval alkohol vo zvýšenej miere, nestaral sa o rodinu, neboli peniaze v rodine a deti nemali na oblečenie a na jedlo. Z toho dôvodu je aj poškodená volávala, požičovali jej peniaze, robili jej nákupy a dali jej aj mnoho vecí. Pomáhali jej okolo domu

s drevom, kosili a podobne. Obžalovaný nikdy nemal dostatočnú snahu o to, aby pracoval, aby niekde vydržal v práci. Zo všade po krátkom čase odišiel a čo zarobil, to prepil. Svedkyňa bola svedkom, ako sa obžalovaný na oslave narodenín tak opil, že bol agresívny a svedkyňu aj jej rodinu vyhodil z oslavy. To, že obžalovaný sestru bil, nehovorila len poškodená ale hovorili to aj jej deti. Ak obžalovaný nepil, bol normálny, ale to bolo málokedy. Akúkoľvek možnosť využil na kúpu alkoholu a cigariet. Vtedy, keď poškodená odišla od obžalovaného zo spoločnej domácnosti, bola v takom stave, v ohrození života, že nemohla ďalej s obžalovaným bývať.

Z výsluchu maloletého D. B., syna obžalovaného a poškodenej, z prípravného konania v čase, keď mal skoro 12 rokov, súd zistil, že si pamätá, že obžalovaný požíval alkoholické nápoje a pod vplyvom alkoholu bil mamu, nadával jej. Často pil, veľakrát nemal peniaze, ktoré pýtal od mamy. Keď mu mama nechcela dať peniaze, tak ju zbil a aj tak si zobral peniaze. Pamätá si, že ich aj otec vyhadzoval z domu, nadával mame, zbil ju a vyhodil ju na lavičku vonku. Otec však deti nikdy nebil.

Z výsluchu svedkyne O. F. z prípravného konania súd zistil, že svedkyňa poznala obžalovaného a poškodenú, nakoľko bývali v dome vedľa chatky, ktorú vlastnila jej mama a často na túto chatku chodila. Svedkyňa spolu s mamou vedeli, že v rodine obžalovaného nie sú peniaze a jej mama jej rozprávala, že si tak poškodená ako aj obžalovaný chodia k nej požičiavať peniaze. Z vlastnej skúsenosti vie, že keď bol obžalovaný opitý tak bol v dome stále krik. Svedkyňa nebola priamym svedkom, že by obžalovaný poškodenú bil alebo že by jej psychicky nadával, len počula krik z domu, v ktorom bývali.

Z výsluchu svedkyne K. K. z prípravného konania súd zistil, že obžalovaného a jeho manželku a jej deti pozná ako susedov, ktorí bývali v rodinnom dome v Brezne, časť Šiašovo. Spomína si, že raz videla obžalovaného ako prichádza domov opitý. Po príchode domov začala sodoma gomora, obžalovaný začal strašne kričať po poškodenej a bolo počuť aj lietanie hrncov a škaredo jej nadával. Takéto veci sa opakovali častejšie. Obžalovaný bol často pod vplyvom alkoholu a vždy keď bol opitý, tak kričal, bolo to na dennom poriadku. Poškodená jej rozprávala, že jej obžalovaný berie peniaze, ktoré prepíja. Občas za ňou aj prišla poškodená s tým, či by jej nepožičala nejaké peniaze aspoň na rožky. Raz aj požičiavala rodine peniaze na elektriku lebo ich chceli odpojiť. Svedkyňa nikdy nevidela, ako obžalovaný napadol poškodenú, videla však na nej modriny. A počula, ako na ňu kričí, pričom to vyzeralo tak, že ju bije. V čase, keď poškodená pracovala v Tesco a náhodou prišla domov neskôr, tak u nich bol krik, škaredé nadávky zo strany obžalovaného. Vtedy k nim chodili aj policajti. Najhoršie sa obžalovaný k poškodenej správal na konci ich spolužitia, bol voči nej agresívny. Voči susedom sa však správal dobre.

Znalkyňa z odvetvia psychológie Mgr. Messerschmidtová vypracovala psychologický posudok ohľadne obžalovaného aj ohľadne poškodenej. Zo znaleckého posudku ohľadne obžalovaného vyplýva, že jeho osobnosť je simplexná, zreteľne degradovaná životným štýlom. Jeho myslenie a asociačný prísun sú chudobné, rigidné, na formálnej úrovni bez schopnosti abstrakcie a obrazotvornosti. Úroveň jeho frustračnej tolerancie zvládacích mechanizmov je nízka, nepostačuje na efektívne riešenie problémov životných situácií. Jeho vzťahy sú málo srdečné, chladné, emočne málo sýtené. Vo vzťahu ku konvenciám je ľahostajný, v sociálnom kontakte neprimerane odbrzdený, s nevhodným správaním vo formálnejších situáciách. V diagnostických metódach sa odzrkadľuje jeho iritabilita, vo vzťahu k ženám jeho tendencia k podceňovaniu druhého pohlavia, zároveň pocity odmietania druhým pohlavím. Celkovo slabšie ovláda svoju pudovosť aj impulzivnosť. Pamäťové funkcie sú na nízkej až defektnej úrovni. U obžalovaného znalkyňa nezistila chorobno – patologické poruchy vnímania. Vplyvom jeho životného štýlu spojeného s pasivitou, izoláciou od sociálneho prostredia, priznaným abúзом alkoholu, vedú u obžalovaného k narušeniu bežného kontaktu s realitou. Schopnosť zapamätať a reprodukovať prežité je u obžalovaného slabšia, úroveň jeho pamäťových funkcií je až na defektnej úrovni, čo súvisí pravdepodobne s degradáciou životným štýlom spojeným s alkoholom. Keďže znalkyňa zistila u obžalovaného slabšiu kontrolu pudovosti a impulzivity a odbrzdenosť, mohlo sa to nakoniec prejavíť vo verbálnej a brachiálnej agresivite voči jeho partnerke. U obžalovaného sa prejavuje tendencia k vyhýbaniu sa dospeljej role, k vyhýbaniu sa vlastnej zodpovednosti, k obviňovaniu okolia, má tendenciu spracovávať okolnosti vyšetrovaných udalostí alibisticky.

Z psychologického znaleckého posudku ohľadne poškodenej súd zistil, že u poškodenej sú prítomné známky postraumatickej stresovej poruchy, ktorá presahuje oblasť prežívania a zasahuje aj kognitívny výkon poškodenej. Zmeny na psychike znalkyňa hodnotila ako závažné a pretrvávajúce do súčasnosti, teda do vyšetrenia marec 2022. Znalkyňa u poškodenej zistila také zlé zaobchádzanie, ktoré sa vyznačovalo vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti, s určitou trvalosťou, ktoré poškodená pociťovala ako ťažké príkorie. Obžalovaný spôsobil poškodenej také duševné bolesti, ktoré ovplyvnili jej obvyklý spôsob života a netrvali celkom krátky, prechodný čas.

Zo znaleckého posudku znalca z odvetvia psychiatrie, ktorý vyšetroval obžalovaného v januári 2023 súd zistil, že znalec u obžalovaného nezistil prejavy žiadnej duševnej poruchy a ani iné chorobného stavu, ktorý by chorobne ovplyvňoval jeho rozpoznávací a ovládacie schopnosti. Jeho rozpoznávací

a ovládacie schopnosti boli v dobe páchania trestnej činnosti plne zachované. Motivácia jeho konania nebola chorobná a obžalovaný mohol rozpoznať protiprávnosť svojho konania a mohol svoje konanie ovládať. Znalec pobyt obžalovaného na slobode z psychiatrického hľadiska nepovažuje za nebezpečný pre spoločnosť a nenavrhol mu uloženie žiadnych ochranných opatrení. Zistil však u obžalovaného pravý syndróm závislosti od alkoholu v jeho treťom štádiu podľa starších klasifikácií, ktorý sa u neho prejavoval v minulosti sklonom k pravidelnému zneužívaniu alkoholu s prítomnosťou vegetatívnej

abstinenčnej symptomatiky, s alkoholovými ťahmi a stratou kontroly v pití, rannými dúškami, s pokračovaním konzumácie aj napriek zjavným negatívnym dôsledkom v sociálnej, pracovnej a rodinnej oblasti. Konzumovaný alkohol vplýval na odbrzdzenie emočne nestabilných a disociálnych čŕt osobnosti obžalovaného. O takomto účinku mal však obžalovaný dostatočné vedomosti a mal s konzumáciou alkoholu bohaté skúsenosti. Znalec nezistil u obžalovaného chorobne podmienenú agresivitu. Požitý alkohol zo strany obžalovaného nepôsobil chorobným spôsobom ale v dôsledku svojho prirodzeného účinku pôsobil na znižovanie zábran k agresívnym formám správania sa obžalovaného.

Zo znaleckého posudku znalca z odvetvia psychiatrie MUDr. Konôpku, ktorý vyšetroval poškodenú v máji 2022 súd zistil, že v čase vyšetrenia znalec nezistil u poškodenej žiadnu duševnú chorobu alebo poruchu ani trvalého ani prechodného charakteru. Poškodená netrpela duševnou chorobou alebo poruchou ani v minulosti a teda ani v období, ktoré predchádzalo predmetnému skutku. Tak isto znalec nezistil u poškodenej prejavy žiadnej duševnej choroby ani izolovaného psychopatologického symptómu, ktoré by vznikli v priamej príčinnej súvislosti so skutkom, ktorý je predmetom vyšetrovania. Znalec nezistil u poškodenej postraumatickú stresovú poruchu, ani žiadnu inú duševnú poruchu či chorobu, ktorá by bola v priamej príčinnej súvislosti s agresívnym správaním obžalovaného. Poškodená ani v súčasnej dobe netrpí na žiadnu duševnú poruchu, ktorej vznik by mal pôvod v psychotraumatizácii.

Vzhľadom na rozpor v záveroch znaleckých posudkov znalcov z odvetvia psychiatrie a psychológie, bola na hlavnom pojednávaní vypočutá aj znalkyňa D. M. D., ktorá v celom rozsahu zotrvala na záveroch znaleckých posudkov ohľadne poškodenej. Čo sa týka psychických následkov u poškodenej v dôsledku jej spolužitia s obžalovaným, jej psychotraumatizácie, týkalo sa to hlavne toho, že sa poškodenej vracali v istých situáciách spomienky na prežívanie s obžalovaným. To, že poškodená má istú povahu, že v niektorých situáciách sa prejavuje agresívnejšie bez nejakého ostychu, ešte neznamená, že zle neznášala život s obžalovaným, že to nemalo vplyv na jej psychiku. V čase vyšetrovania boli zrejme zmeny na psychike poškodenej závažnejšieho charakteru, poškodená bola traumatizovaná v dôsledku spolužitia s obžalovaným. Čo sa týka úzkostných prejavov u poškodenej, znalkyňa to diagnostikovala projektívnou diagnostikou, ktorá nie je závislá od vôle, preto si myslí, že v čase vyšetrovania boli naozaj zistené také skutočnosti, ako uviedla vo svojom znaleckom posudku. Čo sa týka znaleckého posudku ohľadne obžalovaného, tak jeho závery súviseli s tým, že obžalovaný prišiel na vyšetrenie pod vplyvom alkoholu, bol v dosť zlom stave, ktorý výrazne ovplyvnil jeho výkon a správanie. V čase vyšetrovania bol nezorientovaný, testy na pamäť úplne ňrho zlyhali. Každopádne požívanie alkoholu malo vplyv na slabšiu kompenzáciu pudovosti, impulzivity, odbrzdenosti a agresivity obžalovaného. Pri diagnostických metódach znalkyňa zistila podceňovanie ženského pohlavia, ktoré potom aj smerovalo k agresivite voči poškodenej. Táto nadradenosť obžalovaného mohla vplyvať aj z jeho neistoty.

Z lekárskeho správ poškodenej z interného oddelenia NsP Brezno z júna 2019 súd zistil, že u poškodenej bola zistená idiopatická trombocytopenická purpura. Zároveň aj bližšie neurčená anémia z nedostatku železa. Z odbornej literatúry vyplýva, že sa presne nedajú zistiť príčiny tohto ochorenia, je to autoimúnne ochorenie, ktoré je často späté s prekonaním infektu. Nedá sa s určitosťou tvrdiť, že toto ochorenie je v priamej príčinnej súvislosti s tým, ako sa správal obžalovaný voči poškodenej a nevyplýva to ani z lekárskeho správ.

Na základe vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní dospel súd k záveru, že obžalovaný sa dopustil skutku tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Súd v prvom rade vyhodnocoval výpoveď obžalovaného na jednej strane a poškodenej na strane druhej, pričom zobral do úvahy aj ďalšie svedecké výpovede svedkov, ktorí boli vypočutí na hlavnom pojednávaní a v prípravnom konaní ako aj na závery

znaleckých posudkov znalcov z odvetvia psychiatrie a psychológie, ktorí vyšetrovali obžalovaného a poškodenú. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní sčasti zmenil svoju výpoveď z prípravného konania, keď niektoré agresívne prejavy voči poškodenej zmiernoval. Uviedol, že nie je všetko tak, ako uviedol v prípravnom konaní. V prípravnom konaní obžalovaný pripustil, že v roku 2008 napadol poškodenú, keď bola tehotná, že dokonca ju mohol kopnúť do brucha. Tak isto priznal, že ju bil, kopal, udieral päťami, nadával jej do cigánok. Na podrobnosti si však obžalovaný nespomínal. Na hlavnom pojednávaní však priznal, že požíval alkohol vo zvýšenej miere, že pod vplyvom alkoholu vulgárne nadával poškodenej, nadával jej do cigánok, fackal ju, pričom to bolo niekedy aj štyrikrát do týždňa. Poprel však, žeby ju kopal alebo udieral päťami, tak isto poprel, žeby ju v roku 2008 kopol do brucha, keď bola tehotná. Súd zmenu výpovede obžalovaného jednak odôvodňuje tým, že obžalovaný sa pred súdom chcel prejavil v lepšom svetle, keď zľahčoval svoje agresívne správanie voči obžalovanej, na druhej strane musí poukázať aj na závery znaleckého posudku znalca z odvetvia psychológie. Znalec konštatoval, že osobnosť obžalovaného je degradovaná v dôsledku dlhoročného požívania alkoholických nápojov, v dôsledku čoho sú aj jeho pamäťové schopnosti na veľmi slabej úrovni. Obžalovaný si preto na niektoré skutočnosti týkajúce sa spolujitia medzi ním a poškodenu už nemusel pamätať.

Súd preto považuje za vierohodnú výpoveď poškodenej H. B., ktorú v podstate potvrdili aj ďalší svedkovia, a to N. C. – sestra poškodenej, K. K. – suseda poškodenej a obžalovaného ako aj mal. deti obžalovaného a poškodenej. Z týchto výpovedí je zrejmé, že obžalovaný počas spolujitia, teda hlavne od roku 2008, požíval alkoholické nápoje vo zvýšenej miere a pod vplyvom alkoholu sa správal voči poškodenej agresívne, vulgárne jej nadával, často ju fackal a v niektorých prípadoch ju udieral aj päťami, ťahal ju za vlasy a kopal do nej. Prvé vážnejšie agresívne konanie obžalovaného bolo v roku 2008, keď poškodená bola tehotná s prvým synom. Vtedy obžalovaný napadol poškodenú aj napriek tomu, že bola tehotná, udieral ju päťami do tváre a nadával jej do cigánok. Toto jeho správanie pod vplyvom alkoholu pokračovalo aj po narodení druhého syna

a v podstate trvalo až do roku 2019, keď poškodená spolu s tromi maloletými synmi opustila spoločnú domácnosť s obžalovaným. Tak z výpovedí poškodenej ako aj ďalších svedkov jednoznačne vyplýva, že agresívne a vulgárne správanie obžalovaného voči poškodenej súviselo s jeho požívaním alkoholických nápojov vo zvýšenej miere. Ďalší dôvod, prečo vznikali medzi obžalovaným a poškodenu konflikty, ktoré vyústili aj k agresívnemu správaniu obžalovaného voči poškodenej, súviseli so zlou finančnou situáciou v rodine. Rodina obžalovaného mala tri maloleté deti, pričom obžalovaný nemal stálu prácu a pravidelný príjem, zarábala väčšinou len brigádnicky. Podľa vyjadrení poškodenej ako aj jej sestry, svedkyne N. C. vyplýva, že obžalovaný často zarobené peniaze použil na kúpu alkoholických nápojov a cigariet, pričom rodina následne nemala peniaze, čo ešte zvyšovalo napätie v rodine a vyúsťovalo v spomínané konanie obžalovaného. Túto skutočnosť potvrdila aj svedkyňa O. F., K. K., ktoré zhodne popisovali, ako si poškodená požičiavala peniaze v dôsledku toho, že nemala za čo kúpiť rožky alebo nemala za čo zaplatiť elektriku. Spomínaní svedkovia síce neboli priamymi svedkami toho, ako obžalovaný pod vplyvom alkoholu napádal poškodenú, ale tak svedkyňa O. F. a O. K. počuli, ako sa obžalovaný pod vplyvom alkoholu správal k poškodenej. K. K. dokonca uvádzala, že poškodená sa jej často sťažovala, že ju obžalovaný bije a dokonca videla modriny na jej tele. To, že sa obžalovaný takto agresívne správal voči poškodenej, teda že ju pod vplyvom alkoholu častokrát bil, dokonca vyhadzoval z domu, potvrdili aj maloletí synovia obžalovaného a poškodenej, ktorí si napriek odstupu času pamätali na tieto skutočnosti.

Vzhľadom na túto dôkaznú situáciu sa súd ďalej zaoberal, či obžalovaný svojim konaním aj naplnil skutkovú podstatu trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Tr. zák. a či sa tohto konania dopustil aj závažnejším spôsobom konania po dlhší čas. Na naplnenie skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby sa vyžaduje určitá hromadnosť a sústavnosť konania obžalovaného. Teda nemôže ísť o konanie, ktoré trvá určitý krátky, prechodný čas, ale musí ísť o sústavné konanie, ktoré sa vyznačuje istým stupňom bezohľadnosti, hrubosti a bolestivosti, a ktorú aj poškodená strana, v tomto prípade H. B., pociťovala, ako psychické a fyzické utrpenie.

Súd v tomto smere poukazuje na závery znaleckého posudku znalkyne z odvetvia psychológie ako aj na závery znaleckého posudku znalca z odvetvia psychiatrie. Znalkyňa z odvetvia psychológie vyšetrovala poškodenú v marci roku 2022, pričom konštatovala, že u poškodenej sú známky postraumatickej

stresovej poruchy. Poškodená mala zmeny na psychike závažnejšieho charakteru, ktoré pretrvávali až do času vyšetrovania, a boli u nej zrejme známky zlého zaobchádzania zo strany obžalovaného. Toto konanie obžalovaného sa vyznačovalo aj vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti ako aj určitou trvalosťou, pričom poškodená ho pociťovala ako ťažké príkorie. Tieto duševné bolesti poškodenej ovplyvnili aj jej obvyklý spôsob života a určite netrvali krátky alebo prechodný čas. Znalec z odvetvia psychiatrie MUDr. Konôpka, ktorý vyšetroval poškodenú v máji 2022 však nezistil

u poškodenej postraumatickú stresovú poruchu ani inú duševnú poruchu, ktorá by mala pôvod v psychotraumatizácii, ktorá by teda vznikla v dôsledku negatívneho konania obžalovaného. Dokonca znalec nezistil u poškodenej ani úzkostné prejavy, nejakú náladovosť a uzavretosť, ktorá bola popisovaná v psychologickom vyšetrení. Tento rozpor možno vysvetliť jednak rozdielom dvoch mesiacov, pri vyšetrovaní poškodenej, keď sa mohlo zmeniť duševné rozpoloženie poškodenej, alebo rozdielnym vyhodnotením duševného stavu poškodenej v dôsledku správania obžalovaného, keď treba zdôrazniť, že diagnostikovanie postraumatickej poruchy je plne v kompetencii znalca z odvetvia psychiatria.

V konaní preto nebolo bez pochybnosti preukázané, že poškodená trpela alebo trpí postraumatickou stresovou poruchou, prípadne, že trpela alebo trpí nejakou psychotraumatizáciou v dôsledku konania obžalovaného. Toto však nevyklučuje skutočnosť, že konanie obžalovaného pociťovala poškodená ako fyzické a psychické utrpenie. Na naplnenie skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej a zverenej osoby sa vôbec nevyžaduje, aby išlo o neznesiteľné utrpenie poškodenej osoby, čo môže dokazovať aj skutočnosť, že poškodená počas spolužitia s obžalovaným nepodala na obžalovaného trestné oznámenie, urobila tak až potom, ako odišla od neho zo spoločnej domácnosti. Pojem fyzické alebo psychické utrpenie je preto naplnený už vtedy, ak poškodená osoba pociťuje protiprávne konanie páchatel'a ako príkorie, teda ako zlo a bezprávie, t.j. konanie, ktoré sústavne nepriaznivo ovplyvňovalo jej každodenný život a vyvolávalo u nej sústavné obavy z opätovného protiprávneho konania páchatel'a. A práve táto skutočnosť, bola v konaní bez akýchkoľvek pochybností preukázaná, ako aj skutočnosť, že obžalovaný počas spolužitia s poškodenou trpel a stále trpí závislosťou na alkoholických nápojoch. V zmysle znaleckého posudku v čase vyšetrenia to bolo v treťom štádiu podľa staršej klasifikácie. Práve závislosť na alkohole, dlhodobé požívanie alkoholu výrazne degradovalo a zmenilo osobnosť obžalovaného. Obžalovaný napriek tomu, že vedel, aké negatívne dôsledky má jeho užívanie alkoholu v sociálnej, pracovnej ako aj rodinnej oblasti, ďalej pokračoval v konzumácii alkoholu a práve alkohol pôsobil na odbrzdzenie emočne nestabilných a dysociálnych čŕt osobnosti obžalovaného, čo sa prejavilo práve agresívnym správaním obžalovaného voči poškodenej.

Súd sa teda stotožňuje so záverom znaleckého posudku znalkyne z odvetvia psychológie, že obžalovaný spôsobil poškodenú aj duševné bolesti, ktoré ovplyvnili jej obvyklý spôsob života, pričom obžalovaný konal tak po dlhší čas, teda najskôr od roku 2008, keď prvýkrát napadol poškodenú pod vplyvom alkoholu a pokračoval v takomto agresívnom správaní pod vplyvom alkoholu až do roku 2019, keď poškodená opustila spoločnú domácnosť. V konaní nebolo však bez pochybností preukázané, že negatívne správanie obžalovaného voči poškodenej vyústilo do hospitalizácie poškodenej. Ochorenie, pre ktoré bola poškodená hospitalizovaná v roku 2019, patrí medzi autoimúnne ochorenia, nedá sa preto presne určiť, čo je príčinou vzniku týchto ochorení, najčastejšie to býva prekonaný infekť. Preto nemožno s určitosťou tvrdiť, že toto ochorenie vzniklo v priamej príčinnej súvislosti s konaním obžalovaného. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd preto uznal

obžalovaného vinným zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák., keď sa obžalovaný takéhoto konania dopustil závažnejším spôsobom konania a po dlhší čas.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadol súd najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie a pohnútku obžalovaného, na priťažujúce a poľahčujúce okolnosti prípadu, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť nápravy.

Obžalovaný bol doteraz dvakrát súdne trestaný, v prvom prípade to bolo v roku 2009, pričom sa na neho hľadí ako keby nebol odsúdený a druhom prípade to bolo trestným rozkazom OS Brezno č.k. 6T/93/2022 – 317 zo dňa 02.11.2022, keď bol obžalovanému podľa § 194 ods. 2 Tr. zák. uložený podmienkový trest odňatia slobody vo výmere 1,5 roka s odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 1,5 roka. Trestný rozkaz bol obžalovanému doručený 22.12.2022. Zároveň mu bolo uložené aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, ktoré obžalovaný vykonával počas rozhodovania v predmetnej veci. Obžalovaný teda dokonal predmetný trestný čin pred vyhlásením tohto trestného rozkazu, a preto súd ukladal obžalovanému súhrnný trest odňatia slobody. Pri ukladaní trestu podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. zvažoval u obžalovaného pomer príťažujúcich a pofahčujúcich okolností prípadu, pričom zistil u obžalovaného 1 pofahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák., keď pred spáchaním skutku viedol riadny život a jednu príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák., keď obžalovaný spáchal viac trestných činov. Súd potom ukladal obžalovanému súhrnný trest odňatia slobody podľa § 208 ods. 3 Tr. zák. (sadzba 7- 15 rokov) a pri rozhodovaní o výške trestu prihliadol jednak na osobu obžalovaného ako aj okolnosti celého prípadu.

Súd pri úvahách o uložení trestu odňatia slobody obžalovanému mal na zreteli hlavne skutočnosť, že trest je len jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu trestného zákona, teda má zabezpečiť nielen ochranu spoločnosti pred páchatelom za účelom páchania ďalšej trestnej činnosti, ale má vytvoriť aj podmienky na jeho prevýchovu a musí byť aj proporcionálny k závažnosti trestnej činnosti, ktorej sa páchatel dopustil. Je pravdou, že sa obžalovaný dopustil závažnej trestnej činnosti, a to zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1, 3 Tr. zák., keď sa tohto konania dopúšťal po dlhšiu dobu, ale súd musel pri rozhodovaní prihliadnuť aj na osobu obžalovaného a mieru jeho narušenia a na následky, ktoré neboli takej intenzity ako popisovala znalkyňa z odvetvia psychológie. Obžalovaný tak v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní uviedol, že ľutuje svoje konanie, jeho správanie k poškodenej pod vplyvom alkoholu. Celé konanie obžalovaného v podstate bolo podmienené jeho závislosťou na alkoholických nápojoch. Obžalovaný, keď bol triezvy, aj podľa vyjadrení svedkov, sa správal štandardne, ale práve alkohol, pôsobil na neho ako spúšťač agresívneho správania. V neposlednom rade treba poukázať aj na skutočnosť, že obžalovaný už od augusta roku 2023 vykonáva ústavne protialkoholické liečenie, pričom podľa jeho vyjadrenia na hlavnom pojednávaní, chce ďalej abstinovať. Súd preto dospel

k záveru, že uložením obžalovanému trest odňatia slobody, čo i len na dolnej hranici trestnej sadzby podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., by bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a účel trestu u neho možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania, a to vo výmere 3,5 roka. Súd je názoru, že tento trest je dostatočný pre nápravu obžalovaného aj vzhľadom na to, že v dôsledku konania obžalovaného nebolo preukázané, žeby poškodená utrpela závažné poškodenie duševného zdravia, postraumatickú stresovú poruchu alebo inú poruchu, ktorá by súvisela s konaním obžalovaného.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. vzhľadom na uloženie súhrnného trestu odňatia slobody súd zrušil trestný rozkaz Okresného súdu Brezno sp. zn. 6T/93/2022 – 317 zo dňa 02.11.2022 vo výroku o treste ako aj všetky výroky na to obsahovo nadväzujúce. Keďže trestným rozkazom bolo obžalovanému uložené ochranné protialkoholické liečenie, súd ho v tomto rozsudku už neukladal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno, Kuzmányho 4, na Krajský súd v Banskej Bystrici.